

AB Kurumsal Sürdürülebilirlik Özen Yükümlülüğü Direktifi

Av. Hazel Coşkun Baylan
Av. Nil Gülyaşar
Stj Av. İlayda Salkım

ERDEM
&
ERDEM

AB Kurumsal Sürdürülebilirlik Özen Yükümlülüğü Direktifi Nedir?

Son yıllarda sürdürülebilirlik ve ESG alanlarındaki hızlı gelişmeler çerçevesinde, 24 Nisan 2024 tarihinde **Kurumsal Sürdürülebilirlik Özen Yükümlülüğü Direktifi (CSDDD veya Direktif)**, Avrupa Parlamentosu'nda kabul edilerek **5 Temmuz 2024** tarihinde yayımlandı ve **25 Temmuz 2024** tarihinde yürürlüğe girdi. Direktif'in başlıca amacı, şirketlerin çevresel ve sosyal yükümlülüklerinin, topluluk şirketleri ile tedarik zincirlerini kapsayacak ve böylelikle, küresel tedarik zincirlerine etki edecek şekilde genişletilmesidir.

Direktif Hangi Şirketleri Kapsamına Alır?

Direktif, Avrupa Birliği yasalarına göre kurulmuş AB şirketleri (AB Şirketleri) ile Avrupa Birliği yasalarına göre kurulmamış AB dışı şirketleri (AB Dışı Şirketler) **belirli eşiklerin aşılması halinde** kapsamına alır.

Yükümlülükler Bir AB Şirketine Hangi Şartlarda Uygulanır?

- ✓ Şirketin ortalama 1.000'den fazla çalışanı ve dünya çapında 450 milyon Euro'yu aşan net cirosu varsa
- ✓ Şirket, toplu olarak yukarıda belirtilen eşikleri karşılayan bir şirketler topluluğunun nihai ana şirketi ise
- ✓ Şirketin veya şirketler topluluğunun dünya çapında 80 milyon Euro'yu aşan net bir ciroya sahip olması koşuluyla, şirket AB'de 22,5 milyon Euro'yu aşan telif hakkı getirisi sağlayan franchising veya lisans anlaşmalarına tarafsız veya belirtilen kapsamdaki anlaşmalara taraf olan bir şirketler topluluğunun nihai ana şirketi ise

Yükümlülükler AB Dışı Şirketlere Hangi Şartlarda Uygulanır?

- ✓ Şirket, AB'de 450 milyon Euro'yu aşan net ciro elde etmişse
- ✓ Şirket, toplu olarak yukarıda belirtilen eşikleri karşılayan bir şirketler topluluğunun nihai ana şirketi ise
- ✓ Şirketin veya şirketler topluluğunun AB'de 80 milyon Euro'yu aşan net ciroya sahip olması koşuluyla, şirket, AB'de 22,5 milyon Euro'yu aşan telif hakkı getirisi sağlayan franchising veya lisans anlaşmalarına tarafsız veya belirtilen kapsamdaki anlaşmalara taraf olan bir şirketler topluluğunun nihai ana şirketi ise

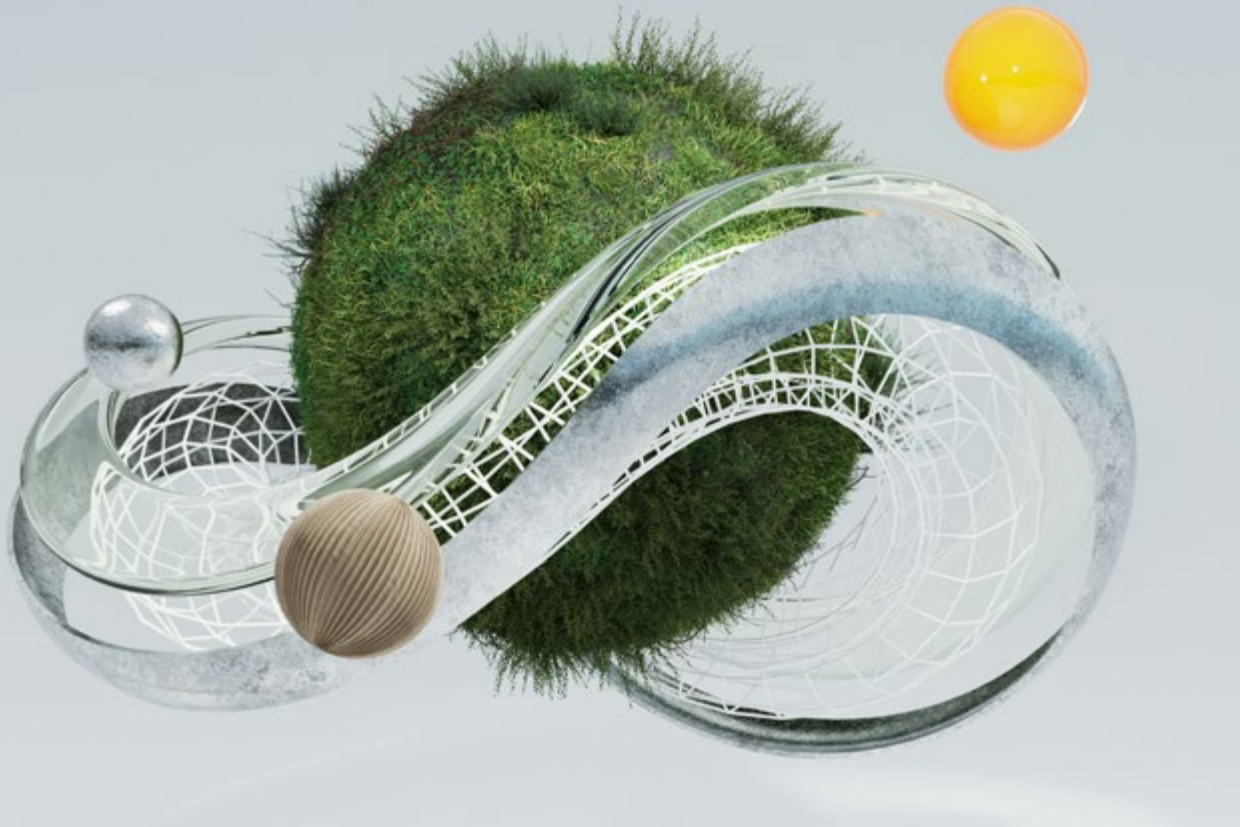
Direktif Hangi Şirketleri Kapsamına Alır?

Eşiklerin, yıllık mali tabloların kabul edildiği veya kabul edilmiş olması gereken son mali yıla göre belirleneceği düzenlenir.

Belirtilen bu eşikleri sağlayan şirketlerin, nihai olarak Direktif kapsamına gireceği öngörülmüş olmakla beraber, şirketlerin çalışan sayıları ve ciro eşikleri yönünden belirli ayrımlar yapılarak buna göre farklı yürürlük tarihleri öngörülmüştür. Bu farklı eşikleri ve yürürlük tarihlerini son bölümde görebilirsiniz.

Küçük ve orta ölçekli şirketler (KOBİ), doğrudan Direktif kapsamına alınmamış olmakla beraber; belirlenen Direktif kapsamına giren şirketlerin tedarikçisi veya alt tedarikçisi olan KOBİ'ler de Direktif hükümlerinden etkilenecektir.

Bu kapsamda, **Türk şirketlerinden, Avrupa Birliği içinde belirtilen ciro kriterlerini karşılayanlar ile Direktif'e tabi olan bir şirketin tedarik zincirinde olanlar için Direktif hükümleri uygulama alanı bulabilecektir.**

Direktifin Şirketlere Getirdiği Yükümlülükler Nelerdir?

Bu Direktif ile şirketlere getirilen başlıca yükümlülükler aşağıdaki şekilde özetlenebilir;

- ✓ İnsan hakları ve çevresel özen yükümlülüğü politikalarının oluşturulması
- ✓ Şirketlerin bu alanlardaki mevcut durumlarının tespiti ile potansiyel riskler ve zayıf kalınan yönlerin azaltılması üzerine çalışmalar yürütülmesi
- ✓ Şirket içerisinde şikâyet mekanizmalarının oluşturulması ve akabinde bu politikaların uygulamasının takip edilmesi.

Direktif ile öngörülen yükümlülükler, şirketlerin *bağlı şirketleri ile tedarik zincirlerini* de kapsar. Bu kapsamda, şirketlerin; faaliyetleri, iştirakleri ve tedarik zinciri ortaklarını kapsayacak şekilde insan hakları ve çevre üzerindeki hem potansiyel hem de fiili olumsuz etkilerini tespit etmek ve ele almak yönünden yükümlülükler öngörülür.

Ayrıca, büyük şirketlerin Paris Anlaşması'nın 2050 iklim nötrlüğü hedefi ve Avrupa İklim Yasası tarafından belirlenen ara hedeflerle uyumlu bir iklim değişikliği geçiş planı geliştirmeleri ve uygulamaları gerekmektedir.

Kanun'a Uyulmamasının Sonuçları Nelerdir?

Üye ülkeler tarafından özen yükümlülüğünü ihlal eden şirketlere cezai yaptırımlar uygulanması beklenmekte olup Direktif'in ihlali durumunda, ilgili şirketin cirosu dikkate alınarak **cirosunun %5'ine varan para cezaları** gibi çeşitli yaptırımlar getirilmesi öngörülmektedir.

Denetim makamı ayrıca ciddi ve telafisi mümkün olmayan bir zarara ilişkin yakın bir riskin söz konusu olduğu hallerde **geçici tedbirler alabilir**.

Yetkili makamlar cezaları belirlerken ihlalin niteliği, ciddiyeti, süresi ve varsa alınan düzeltici önlemler ve ihlalden elde edilen mali kazançlar gibi faktörleri göz önünde bulunduracaktır.

Bununla birlikte, kapsama giren şirketlerin zarara yol açan bir insan hakları ihlaline yol açmaları, söz konusu ihlali önleyememeleri veya en aza indirememeleri durumunda tazminattan sorumlu tutulmaları da söz konusu olacaktır.

Bu kapsamda, üye devletlerin, yükümlülüklerine uymayan şirketleri soruşturmak ve bunlara ceza uygulamak için bir denetim makamı oluşturmaları gerekecektir.

Bundan Sonra Ne Olacak?

Direktif, Avrupa Birliği Resmî Gazetesi'nde yayımlanarak 25 Temmuz 2024 tarihinde yürürlüğe girdi. Üye Devletlerin Direktifi ulusal hukuka aktarmaları ve ilgili metinleri Komisyona iletmeleri için **2 yılları olacaktır**. Direktif, yürürlük tarihinden itibaren, 3 ile 5 yıl arasında aşamalı olarak kapsama giren şirketler için bağlayıcı hale gelecektir.

Direktif'te yer alan yükümlülüklerin hangi yıllarda uygulanmaya başlayacağını aşağıda görebilirsiniz.

2027 Yılından İtibaren:

AB Şirketlerinden, 5.000'den fazla çalışanı ve dünya çapında cirosu 1,5 milyar Euro'yu aşan şirketlere (veya böyle bir şirketler topluluğunun nihai ana şirketlerine); AB Dışı Şirketlerden, Avrupa Birliği'nde net cirosu 1,5 milyar Euro'yu aşanlara (veya böyle bir şirketler topluluğunun nihai ana şirketlerine)

2028 Yılından İtibaren:

AB Şirketlerinden, 3000'den fazla çalışanı ve dünya çapında net cirosu 900 milyon Euro'nun üzerinde olanlara (veya böyle bir şirketler topluluğunun nihai ana şirketlerine); AB Dışı Şirketlerden net cirosu 900 milyon Euro'nun üzerinde olan şirketlere (veya böyle bir şirketler topluluğunun nihai ana şirketlerine)

2029 Yılından İtibaren:

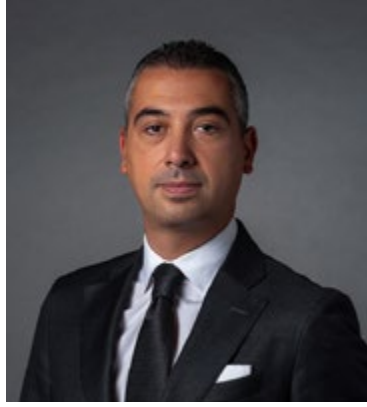
AB Şirketlerinden, 1.000'den fazla çalışanı olan ve dünya çapında net cirosu 450 milyon Euro'nun üzerinde olanlara (veya böyle bir şirketler topluluğunun nihai ana şirketlerine); AB Dışı Şirketlerden, Avrupa Birliği'nde net cirosu 450 milyon Euro'dan fazla olanlar (veya böyle bir şirketler topluluğunun nihai ana şirketleri)

İlgili Kişiler

Özgür Kocabaşođlu
Ortak ve Kurumsal İşler Lideri

ozgurkocabasoglu@erdem-erdem.av.tr

Tuna Çolgar
Ortak

tunacolgar@erdem-erdem.av.tr

İbrahim Onur Baysal
Ortak ve Sermaye Piyasaları
Lideri

onurbaysal@erdem-erdem.av.tr

İSTANBUL

Ferko Signature
Büyükdere Caddesi, No. 175 Kat. 3
34394, Esentepe - Şişli, İstanbul

+90 212 291 73 83
+90 212 291 73 82

istanbul@erdem-erdem.av.tr

İZMİR

1476 Sokak, No. 2, D. 27, Aksoy
Plaza Alsancak, İzmir

+90 232 464 66 76
+90 232 466 01 21

izmir@erdem-erdem.com

AMSTERDAM

Office 4.31, Strawinskylaan 457,
1077 XX Amsterdam

+31 (0)20 747 1113

amsterdam@erdem-erdem.nl